

Föreningen Svensk Sjöfarts organisation och roller

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation och den främsta företrädaren för rederier och sjöfart i Sverige. Huvuduppgiften är att kontinuerligt stärka och utveckla förutsättningarna för att bedriva rederiverksamhet och sjöfart i Sverige. Föreningens Svensk Sjöfarts vision är: *Framgångsrik Svensk Sjöfart – för en hållbar värld* och missionen att föreningen verkar för en *konkurrenskraftig, hållbar och växande svensk sjöfart*.

Avsikten med detta dokument är att kortfattat redogöra för föreningens struktur, dess organ och arbetssätt, samt hur representationen i föreningens organ är tilltänkt att utses och vad som förväntas av representanterna inom respektive organ.

Dokumentet är av deskriptiv natur och syftar framför allt till att ge medlemmar en bild av hur verksamheten vanligen ser ut och hur den bedrivs.

Föreningens kansli

Kansliet utgör branschorganisationen Svensk Sjöfart och har till huvuduppgift att verka för föreningens vision och mission. I det dagliga arbetet genomförs missionen genom ett gemensamt och proaktivt arbete från medlemmar och kansliet. Kansliets uppdrag är att:

- *Bidra till **stabila och konkurrenskraftiga förutsättningar** för medlemmar på den nationella respektive internationella marknaden och skapa förutsättningar för fler och växande rederier i Sverige. Säkerställa sunda och Europas bästa **konkurrensvillkor** till förmån för svensk kvalitetssjöfart, samt proaktivt driva utvecklingen av enhetliga och **teknikneutrala regler**.*
- *Verka för en **säker sjöfart** och skapa förutsättningar för **ökad hållbarhet** genom att fortsatt driva den internationella regelutvecklingen och säkerställa ett konkurrenskraftigt svenskt regelverk utan snedvridande särregler. Bidra till en **ökad samhällsnytta** genom att verka för att sjöfarten i sig ska användas i en ökad utsträckning samt säkerställa en ökad konkurrensneutralitet mot andra trafikslag.*
- *Arbeta aktivt med branschens attraktivitet genom att verka för **innovation** och **mångfald**, samt säkerställa **kompetensbehov** för branschen och trygga tillgången på attraktiva och relevanta utbildningar.*
- *Driva medlemsföretagens prioriterade frågor och **synliggöra sjöfarten och dess betydelse för Sverige**. Bidra till att sprida information och öka kunskap om sjöfart. Bedriva en aktiv omvärldsbevakning samt **erbjuda service, kunskap och mötesplatser** som stärker våra medlemsföretag.*

I relation till sin uppgift är kansliet att betrakta som litet. För att föreningen framgångsrikt ska kunna genomföra sitt arbete är kansliet helt beroende av medlemmarnas engagemang inte minst inom de nedan beskrivna organen.

Huvuduppgiften för kansliet är att driva de frågor som föreningens organ bedömer är prioriterade. I huvudsak avser detta dels frågor där föreningen verkar för att utveckla de villkor som gäller för branschen i nationell eller internationell reglering, dels frågor av strategiskt intresse för branschen. Inom ramen för detta arbete bidrar föreningen dessutom med att sprida kunskap och information, såväl som att skapa nätverk för föreningens medlemmar. En viktig del för att uppnå detta är föreningens olika kommittéer och sektioner där kansliet agerar sekreterare. Kansliet arbetar med förutsättningar både på nationell och internationell nivå. På internationell nivå sker arbetet i huvudsak genom ECSA och ICS. Föreningen (kansliet eller av föreningen utsedda personer) representerar föreningen i internationella organ.

För att nå framgång inom föreningens prioriterade områden och nå ut med rätt information är det A och O att ha god tillgång till aktiva och beslutsföra experter från medlemmarna till respektive organ och de arbetsgrupper som kan tillskapas för olika frågeställningar.

Föreningens organisation

Föreningen Svensk Sjöfart har en, i förhållande till sin storlek, komplex organisationsstruktur som tar sin grund i att organisationen representerar medlemmar inom olika segment, verksamhet och storlek med olika intressen och förutsättningar. Strukturen är uppbyggd med en styrelse där framför allt den strategiska styrningen av verksamheten fokuseras utifrån affärsmässiga hänsynstaganden. Styrelsen har också en viktig roll att se till helheten utifrån prioriterade frågor inom föreningen. Inom föreningen finns dessutom tre sektioner och fem kommittéer. Kommunikationskommittén arbetar utifrån ett tvärsektoriellt perspektiv. Kommittéerna har i vissa fall arbetsgrupper inom aktuella frågor knutna till sig. Det finns ingen direkt koppling mellan kommittéer och någon särskild sektion utan rollerna som sektioner och kommittéer ska snarare förstås som en matris. Utöver sektioner och kommittéer finns det olika former av arbetsgrupper/fora.

Sektioner, kommittéer och arbetsgrupper

Styrelse

Ordf: Claes Berglund, Stena AB, Sekr: Annika Asp, Svensk Sjöfart

Sektionen för specialsjöfart

Ordf: David Kristensson,
Northern Offshore Services AB
Skr: Christina Palmén,
Svensk Sjöfart

Tank- och bulksektionen

Ordf: Johan Källsson,
Erik Thun AB
Skr: Fredrik Larsson,
Svensk Sjöfart

Färje-Roro-sektionen

Ordf: Anders Thyberg,
Walleniusrederierna AB
Skr: Carl Carlsson,
Svensk Sjöfart

Kommittén för säkerhet och teknik

Ordf: Hans Friberg, Tallink Silja AB
Skr: Carl Carlsson, Svensk Sjöfart

Kommittén för miljö och klimat

Ordf: Johan Friberg, Erik Thun AB
Skr: Fredrik Larsson, Svensk Sjöfart

Kommittén för näringsliv och konkurrenskraft

Ordf: Ingela Tengelin, Stena AB
Skr: Anders Hermansson, Svensk Sjöfart

Kommittén för kompetensförsörjning

Inrättas om FSS ges i uppdrag att svara för kompetens-försörjningsfrågor

Kommunikationskommittén

Ordf: Eleonora Hansi, Viking Line AB
Skr: Carolina Kihlström, Svensk Sjöfart

DP RoPax-gruppen

Ordf: Jörgen Lorén, Stena Line AB
Skr: Christina Palmén, Svensk Sjöfart

DP Tank-gruppen

Ordf: Donald Werner, Furetank Rederi AB
Skr: Christina Palmén, Svensk Sjöfart

Lotsgruppen

Ordf: Johan Källsson, Erik Thun AB
Skr: Carl Carlsson, Svensk Sjöfart

Smarta fartyg-arbetsgruppen

Ordf: Carl Fagergren, Wallenius Marine AB
Skr: Christina Palmén, Svensk Sjöfart

ForeSea-arbetsgruppen

Ordf: Sten Rosenqvist, Rederi AB Eckerö
Skr: Christina Palmén, Svensk Sjöfart

Klimat-arbetsgruppen

Ordf: Jacob Norrby, Stena AB
Skr: Fredrik Larsson, Svensk Sjöfart

ISO-allokeringsgruppen

Ordf: Per Wimby, Stena AB
Skr: Fredrik Larsson, Svensk Sjöfart

Farledsavgiftsgruppen

Ordf: Johan Källsson, Erik Thun AB
Skr: Christina Palmén, Svensk Sjöfart

Befraktningsgruppen

Ordf: Lars Hallsberg, Erik Thun AB
Skr: Carl Carlsson, Svensk Sjöfart

STCW-gruppen

Ordf: Jörgen Lorén, Stena Line AB
Skr: Vakant

Likabehandlingsgruppen

Ordf: Ragnar Johansson, Wallenius SOL AB
Skr: Carolina Kihlström, Svensk Sjöfart

Figur 1: Skiss över FSS olika organ

Alla organ, oavsett om det är styrelse, sektion, kommitté eller arbetsgrupp, bemannas på likartat sätt med ordförande från ett medlemsföretag och en sekreterare från föreningens kansli. Arbetsgrupperna kan hållas vilande när aktiviteten inom området bedöms vara låg under en längre tid. Antalet möten per år varierar men ligger i normalfallet mellan 2–4 stycken. Vid behov kan medlemsmöten, sektionsgemensamma eller kommittégemensamma möten kallas. Årligen hålls också ett ordförandemöte med alla ordförande för respektive organ.

Föreningens möjligheter att bedriva ett effektivt arbete avseende prioriterade frågor är helt beroende av aktiva, engagerade och pålästa medlemmar i föreningens alla olika organ. Det är bara genom detta som organet kan bidra till ökad individuell och kollektiv medlemsnytta. Ett omfattande engagemang är viktigt inte bara vid möten utan också när frågor eller liknande sänds till gruppens medlemmar mellan mötena.

Beslutsvägar

Beslutsvägen för ett ärende är i normalfallet någon av följande:

- Kommittéerna lämnar förslag grundat i den expertkompetens man har till sektion/sektioner som sedan gör de övervägande som man gör utifrån den bredare roll som representant i sektionen har (utifrån vd-position (överblick) och de olika segmenten) därefter till styrelsen för beslut utifrån ägarperspektiv.
- Sektionerna lämnar beslutsfrågor direkt till styrelsen. Beroende på frågans art kan samråd dessförinnan ske med andra sektioner och/eller kommittéers.
- Arbetsgruppers frågor passerar, beroende på frågans art, kommitté och/eller sektioner.
- Styrelsen kan naturligtvis ta beslut i ett ärende direkt.

Föreningens organ

A. Styrelsen

1) Uppgiften

Styrelsens uppgift och roll är vid sidan av sedvanliga styrelseuppgifter att ge en strategisk inriktning för kansliets arbete, följa upp och aktivt bidra till förverkligandet av mål och vision för föreningen. Styrelsen förvaltar och styr föreningen genom att anta en sund, etisk och juridisk styrning och ekonomisk förvaltning samt genom att säkerställa att föreningens resurser är tillräckliga för att på ett tillfredsställande sätt kunna arbeta mot de antagna målen, visionerna och prioriterade områdena. Styrelsen behandlar också frågor av strategisk natur och fastställer vid behov inriktning och positioner för det påverkansarbete som bedrivs.

VD är som utgångspunkt föredragande för styrelsen. Vid beslutspunkter är ambitionen att respektive handläggare vid kansliet är med som föredragande under den punkten, när det inte går föredrar sektionsordförande eller VD. Kansliets personal i övrigt deltar och rapporterar när så bedöms vara lämpligt.

2) Kommunikationen med andra organ

Kommunikationen med andra organ sker på olika sätt. En viktig del är naturligtvis att sektionernas tre ordförande också ingår i styrelsen. Ordförande tar därmed med sig information, frågeställningar och beslut åt båda håll. Kansliets personal är naturligtvis, utifrån att vara dels experter, dels sekreterare i organen naturliga kommunikatörer vertikalt och horisontellt inom organisationen.

Vid beslutsärenden i styrelsen som antingen kommer som inspel från kommittéer via sektioner eller direkt från sektioner föredras dessa i normalfallet av sektionsordförande eller organets handläggare. Om så inte är möjligt eller lämpligt föredrar VD. Om praktiskt möjligt, skall i normalfallet en fråga behandlas i berörd kommitté, sedan i berörd/berörda sektioner och slutligen i styrelsen.

3) *Vem sitter i styrelsen*

Styrelsens ledamöter utses av årsmötet och i styrelsen sitter typiskt sett ägaren av bolaget eller en person som besitter en ledande befattning i medlemsföretaget och som utsetts av ägaren. Det är viktigt att styrelsens medlemmar har långtgående mandat att fatta strategiskt viktiga beslut som kan få omfattande ekonomiska konsekvenser.

FSS skall ha en styrelse med minst tio och högst fjorton ledamöter.

4) *Möten*

Enligt stadgarna sammankallar ordföranden, verkställande direktören eller då minst tre ledamöter påfordrar ett styrelsemöte. Vanligtvis har styrelsen dock sju möten per år varav ett, under hösten, läggs i anslutning till ett gemensamt strategimöte med SARF.

B. Sektioner

1) *Uppgiften*

Sektionerna utgörs av en mer homogen grupp av rederirepresentanterna. De tre sektionerna täcker tillsammans bredden av medlemmar i föreningen. Sektionernas uppgift är att vara den förlängda armen mellan styrelse och kommittéer. Därmed rör frågeställningar och beslut inom sektionerna sig främst på en delstrategisk/taktisk nivå.

Fokus för sektionerna är förutsättningar för den typ av sjöfart som fokuseras i respektive sektion snarare än tekniska detaljer. Detta innebär att sektionerna inom ramen för sitt arbete behandlar såväl principiella tekniska frågor kopplade till ex. säkerhet och miljö, såväl som övergripande näringspolitiska och transportpolitiska frågor.

En viktig anledning till att föreningen har sektioner är föreningsdemokratisk. Ordföranden i respektive sektion är del i föreningens styrelse och har där möjlighet och skyldighet att föra fram sektionens frågor och, åt andra hållet, ta med sig styrelsens uppmaningar och beslut.

2) *Kommunikationen med andra organ*

Det finns många gemensamma nämnare mellan de tre sektionerna och frågor av mer övergripande natur behandlas vanligen inom ramen för alla tre sektioner. Kansliet har därmed en viktig roll genom den sekreterarfunktion man har i de olika organen. Beslutsärenden skall, när så är praktiskt möjligt, beslutas på kommitté- och sektionsnivå samt slutligen hos styrelsen. Det betyder att medlemmarna har möjlighet att engagera sig i en fråga på olika sätt och i olika stadium.

3) Vem sitter i sektionerna

Enligt föreningens stadgar ska "*medlemskap i sektion skall stå öppet för alla medlemmar som tillhör ifrågavarande sektor*". Föreningens styrelse utser, på förslag från medlemmarna, vilka personer som ska sitta i sektionerna. Sektionens ordförande utses av styrelsen och ordförande bör också ingå i styrelsen för att kunna utgöra den naturliga länken mellan styrelsen och sektionen och ta med sig information åt båda håll enligt ovan. Styrelsen kan också utse vice ordförande för en sektion.

Sektionerna bör, så långt det är möjligt, bemannas av personer i ledande ställning inom respektive medlemsföretag. Det är viktigt att sektionens medlemmar har långtgående mandat inom sina respektive företag.

Beslut om vilka personer som ingår i sektioner, liksom för kommittéer, fattas på det konstituerande styrelsemötet i samband med föreningens årsmöte.

4) Möten

Sektionerna har vanligtvis 2–3 möten per år. Vid behov kallas extramöten antingen fysiska eller digitala.

C. Kommittéer

1) Uppgiften

Kommittéerna är till skillnad från sektionerna horisontella och innefattar medlemmar från alla segment. I kommittéerna är det istället sakområdet som är fokus för arbetet, mycket i enlighet med den indelning som föreningens internationella systerorganisationer ECSA och ICS har, som är basen. I de fem kommittéerna är uppgiften att inom respektive område fånga upp, kunna ge expertstöd, bereda och diskutera frågorna på djupet. Kommittéernas frågeställningar och beslut rör sig mestadels på en operationell nivå.

En viktig anledning till att föreningen har kommittéer är att säkerställa att sakfrågorna kan ges tillräckligt djup. Många av styrelsens strategiska beslut grundar sig i kommittéernas kompetens och de inspel dessa ger och som på vägen mot styrelsens beslut om föreningens position tar vägen genom en eller flera sektioner. Kommittéerna har också en viktig funktion i att stödja kansliet med expertkunskap inom olika relevanta områden.

Alla kommittéer är relevanta för alla sektioner. Sektionerna kan föreslå för kommittéerna att behandla/bereda särskilda frågor som är på en mer operativ nivå.

2) Kommunikationen med andra organ

Kommittéerna utgör föreningens sakkunniga organ i olika frågor och arbetet inom dessa blir direkt relevant för styrelse och de olika sektionerna. Kansliet har tillsammans med ordförande för respektive kommitté en viktig roll i att säkerställa en dialog/beredning mellan kommittéer för de fall en sådan behövs mellan flera olika kommittéer. Sekreteraren i kommittén har en nyckelroll i att informera kollegorna på kansliet och därigenom andra kommittéer, sektioner och

styrelse om för verksamheterna viktiga frågor och beslut. Om praktiskt möjligt, kan sekreterare eller ledamot i en kommitté eller sektion givetvis vara föredragande i speciell fråga hos annan kommitté eller sektion.

3) Vem sitter i kommittéerna

Kommittéerna bemannas i princip av medlemsföretagens experter/ansvariga inom de respektive sakområdena. Det är viktigt att personerna har mycket god kunskap i de sakfrågor som kommittén har att behandla. I några fall, främst inom det juridiska området kan medlemmarna företrädas av externa representanter.

En viktig roll för såväl sektioner som kommittéer är att utgöra en plattform för att identifiera gemensamma intressen, problem och möjligheter. Ett formellt och informellt erfarenhetsutbyte mellan medlemmar är viktigt inte minst för att utveckla en mer hållbar sjöfart. Erfarenhetsutbytet, liksom allt annat arbete inom föreningen, måste naturligtvis hålla sig inom ramen för vad som är tillåtet givet bl. a konkurrensregelverket.

Beslut om vilka personer som ingår i kommittéer fattas, liksom för sektioner, på det konstituerande styrelsemötet i samband med föreningens årsmöte. Medlemmar i föreningen är välkomna att nominera ledamöter till kommittéerna. Den som nominerar någon ska ha vidtalat personen som uttryckt sitt intresse för att ingå i organet. Medlemmarna har inte bara rätt, utan uppmuntras att adjungera ledamöter till kommittéer och sektioner fram till dess att kompositionen fastslås på det konstituerande styrelsemötet.

Ordförande och eventuell vice ordförande i kommittéerna utses av kommittéerna själva. På liknande sätt som ordförande i sektionerna sitter i styrelsen, är det en fördel om någon ledamot i kommittéerna återfinns i sektionerna.

4) Möten

Kommittéerna har vanligtvis 2–4 möten per år samt ett gemensamt möte. Vid behov kan man kalla till extramöten antingen fysiska eller digitala. Under pandemiåren hade flera kommittéer mer frekventa avstämningar än ett normalår.

D. Arbetsgrupper

Arbetsgrupper bildas utifrån ett sakområde som är för omfattande för att kunna hanteras inom ramen för de vanliga kommittéerna eller sektionerna. Arbetsgrupper kan också sättas samman utifrån tematiska frågor, eller där det krävs en kombination av olika kompetenser från ex. flera kommittéer. Arbetsgrupperna kan vara av kort- eller långsiktig karaktär och är mindre formella än övriga organ. I vissa fall kan arbetsgrupperna bli mer eller mindre stående, som exempelvis DP-grupperna. Expertkompetensen bland gruppens medlemmar är viktig. Många av de som sitter med i arbetsgrupper sitter också med i t.ex. kommittéer även om det inte är ett krav. Arbetsgruppens ordförande avgör i samråd med arbetsgruppens medlemmar om vilka som ska ingå i gruppen. Arbetsgrupperna är öppna för föreningens medlemmar, men medlemmar förväntas aktivt bidra i arbetet som gruppen genomför. Desto mer komplex uppgiften är som arbetsgruppen fokuserar desto högre grad av samarbete krävs vanligen inom arbetsgruppen.

Om en arbetsgrupp, arbetar fram ett förslag till beslut skall den om praktiskt möjligt processas genom berörd kommitté, sektion för slutligt beslut hos styrelsen.

Arbetsgrupperna möts vid behov.

E. Krishantering

Under senare år har kriser som COVID-19 och Ukraina inneburit att föreningen etablerat särskilda grupper för att hantera den uppkomna situationen. Ingen kris är dock den andra lik, varför anpassning kan behöva ske utifrån rådande omständigheter. Utgångspunkten för hanteringen av de två ovan nämnda kriserna har dock varit att medlemmar i de kommittéerna som främst anses berörda har utgjort stommen för de särskilda grupper som skapats för att hantera situationerna. Utöver diskussion kring specifika sakfrågor har en viktig del i arbetet varit informationsutbyte och spridning både från kansliet till medlemmar, mellan medlemmar och från medlemmar till kansliet. Kansliet har dessutom etablerat en rutin för utskick av extra medlemsbrev för att informera kring händelser eller beslut som kan vara av intresse för medlemmarnas hantering av krisen.